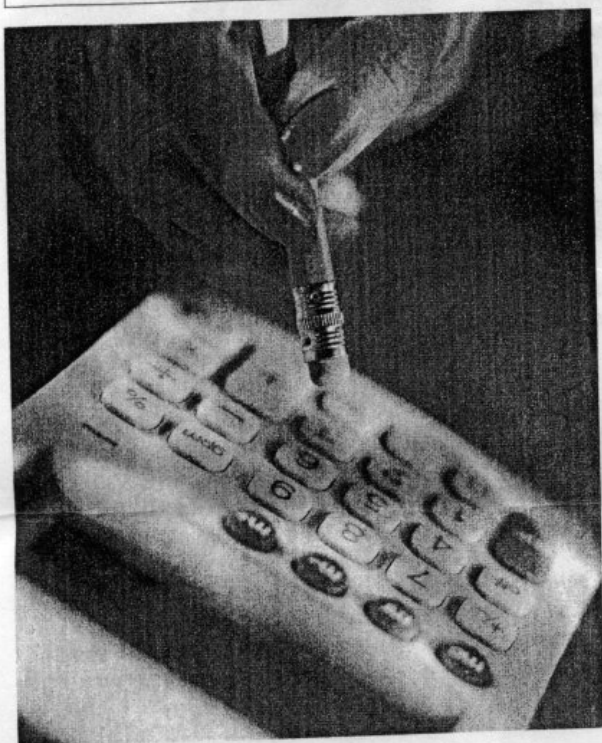

Máte správně stanoven PŘÍSPĚVEK NA PÉČI?

Počítejte s Vozkou!

Hodnocení soběstačnosti o osob nad 18 a do 18 let věku

ZÁKON č. 108 O SOCIÁLNÍCH SLUŽBÁCH

Zákon o sociálních službách předpokládá posouzení míry závislosti z hlediska zdravotního a sociálního.

Posouzení zdravotního hlediska vychází z nálezu ošetřujícího lékaře příp. posuzujícího lékaře, což není předmětem tohoto článku.

Míru schopnosti samostatného života handicapované osoby zjišťuje **sociální pracovník**. Hodnocené úkony stanovuje u osob nad 18 let věku § 9, u dětí do 18 let věku příloha č. 1 vyhlášky č. 505/2006 Sb.

PODMÍNKY NÁROKU NA PŘÍSPĚVEK NA PÉČI

§ 7

(1) Příspěvek na péči (dále jen „příspěvek“) se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby za účelem

zajištění potřebné pomoci. Náklady na příspěvek se hradí ze státního rozpočtu.

(2) Nárok na příspěvek má osoba uvedená v § 4 odst. 1, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při péči o vlastní osobu a při zajištění soběstačnosti v rozsahu stanoveném stupněm závislosti podle § 8.

(3) Nárok na příspěvek nemá osoba mladší jednoho roku.

(4) O příspěvku rozhoduje obecní úřad obce s rozšířenou působností.

§ 8

Osoba se považuje za závislou na pomoci jiné fyzické osoby ve:

a) **stupni I (lehká závislost)**, jestliže z důvodu

dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při **více než 12 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti** nebo u osoby **do 18 let věku** při **více než 5 úkonech** péče o vlastní osobu a soběstačnosti,

b) **stupni II (středně těžká závislost)**, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při **více než 18 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti** nebo u osoby **do 18 let věku** při **více než 10 úkonech** péče o vlastní osobu a soběstačnosti,

c) **stupni III (těžká závislost)**, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při **více než 24 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti** nebo u osoby **do 18 let věku** při **více než 15 úkonech** péče o vlastní osobu a soběstačnosti,

d) **stupni IV (úplná závislost)**, jestli-

že z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje každodenní pomoc nebo dohled při **více než 30 úkonech péče o vlastní osobu a soběstačnosti** nebo u osoby **do 18 let věku** při **více než 20 úkonech** péče o vlastní osobu a soběstačnosti.

§ 9

(1) Při posuzování **PÉČE O VLASTNÍ OSOBU** pro účely stanovení stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto úkony:

- a) příprava stravy,
- b) podávání, porcování stravy,
- c) přijímání stravy, dodržování pitného režimu,
- d) mytí těla,
- e) koupání nebo sprchování,
- f) péče o ústa, vlasy, nehty, holení,
- g) výkon fyziologické potřeby včetně hygieny,
- h) vstávání z lůžka, uléhání, změna poloh,
- i) sezení, schopnost vydržet v poloze v sedě,
- j) stání, schopnost vydržet stát,
- k) přemísťování předmětů denní potřeby,
- l) chůze po rovině,
- m) chůze po schodech nahoru a dolů,
- n) výběr oblečení, rozpoznání jeho správného vrstvení,
- o) oblékání, svlékání, obouvání, zouívání,
- p) orientace v přirozeném prostředí,
- q) provedení si jednoduchého ošetření,
- r) dodržování léčebného režimu.

(2) Při posuzování **SOBĚSTAČNOSTI** pro účely stanovení stupně závislosti se hodnotí schopnost zvládat tyto úkony:

- a) komunikace slovní, písemná, neverbální,
- b) orientace vůči jiným fyzickým osobám, v čase a mimo přirozené prostředí,
- c) nakládání s penězi nebo jinými cenostmi,

I. Úkony péče o vlastní osobu

- d) obstarávání osobních záležitostí,
- e) uspořádání času, plánování života,
- f) zapojení se do sociálních aktivit odpovídajících věku,
- g) obstarávání si potravin a běžných předmětů (nakupování),
- h) vaření, ohřívání jednoduchého jídla,
- i) mytí nádobí,
- j) běžný úklid v domácnosti,
- k) péče o prádlo,
- l) přepírání drobného prádla,
- m) péče o lůžko,
- n) obsluha běžných domácích spotřebičů,
- o) manipulace s kohouty a vypínači,
- p) manipulace se zámky, otvírání, zavírání oken a dveří,
- q) udržování pořádku v domácnosti, nakládání s odpady,
- r) další jednoduché úkony spojené s chodem a udržováním domácnosti.

(3) Při hodnocení úkonů pro účely stanovení stupně závislosti podle § 8 se **hodnotí** funkční dopad dlouhodobě nepřiznivého zdravotního stavu na schopnost zvládat jednotlivé úkony **podle odstavců 1 a 2.**

(4) Při hodnocení úkonů pro účely stanovení stupně závislosti podle § 8 se úkony **podle odstavců 1 a 2 sčítají.** Při hodnocení úkonů podle odstavců 1 a 2 se **úkony uvedené v jednotlivých písmenech považují za jeden úkon.** Pokud je osoba schopna zvládnout některý z úkonů uvedených v odstavcích 1 a 2 **jen částečně,** považuje se takový úkon pro účely hodnocení za úkon, který **není schopna zvládnout.**

(5) Bližší vymezení úkonů uvedených v odstavcích 1 a 2 a způsob jejich hodnocení stanoví prováděcí právní předpis.

§ 10

U osoby do 18 let věku se při posuzování potřeby pomoci a dohledu podle § 9 pro účely stanovení stupně závislosti porovnává rozsah, intenzita a náročnost pomoci a dohledu, kterou je třeba věnovat posuzované osobě, s pomocí a dohledem, který je poskytován zdravé fyzické osobě téhož věku. Při stanovení stupně závislosti u osoby do 18 let věku se nepřihlíží k pomoci a dohledu při péči o vlastní osobu a při zajištění soběstačnosti, které vyplývají z věku osoby a tomu odpovídajícím stupni biopsychosociálního vývoje.

VÝŠE PŘÍSPĚVKU

§ 11

(1) **Výše příspěvku pro osoby do 18 let věku činí za kalendářní měsíc**

- a) 3 000 Kč, jde-li o stupeň I (lehká závislost),
- b) 5 000 Kč, jde-li o stupeň II (středně

- těžká závislost),
- c) 9 000 Kč, jde-li o stupeň III (těžká závislost),
- d) 11 000 Kč, jde-li o stupeň IV (úplná závislost).

(2) **Výše příspěvku pro osoby starší 18 let činí za kalendářní měsíc**

- a) 2 000 Kč, jde-li o stupeň I (lehká závislost),
- b) 4 000 Kč, jde-li o stupeň II (středně těžká závislost),
- c) 8 000 Kč, jde-li o stupeň III (těžká závislost),
- d) 11 000 Kč, jde-li o stupeň IV (úplná závislost).

PROVÁDĚCÍ VYHLÁŠKA č. 505/2006 Sb.

§ 1

(1) **Schopnost osoby zvládat úkony péče o vlastní osobu a úkony soběstačnosti** se pro účely stanovení stupně závislosti hodnotí podle činností, které jsou pro jednotlivé úkony stanoveny v příloze č. 1 k této vyhlášce.

(2) Při hodnocení schopnosti osoby

zvládat úkony péče o vlastní osobu a úkony soběstačnosti **se posuzuje, zda je osoba schopna dlouhodobě, samostatně, spolehlivě a opakovaně rozpoznat potřebu úkonu, úkon fyzicky provádět obvyklým způsobem a kontrolovat správnost provádění úkonu.**

(3) Při hodnocení schopnosti osoby zvládat úkony péče o vlastní osobu a úkony soběstačnosti se přihlíží k provedení úkonu s použitím **kompensační pomůcky** jen v případech stanovených v příloze č. 1 k této vyhlášce.

PŘÍLOHA Č. 1

• Činnosti pro hodnocení schopnosti zvládat úkony péče o vlastní osobu a úkony soběstačnosti

• a odchylný způsob hodnocení těchto úkonů u osob DO 18 LET VĚKU

a) příprava stravy:

1. rozlišení jednotlivých druhů potravin a nápojů,
 2. výběr nápojů,
 3. výběr jednoduchých hotových potravin podle potřeby a účelu,
 4. vybalení potravin,
 5. otevírání nápojů;
- u osob do 5 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

b) podávání a porcování stravy:

1. podávání stravy v obvyklém denním režimu,
 2. schopnost dát stravu na talíř nebo misku a jejich přenesení,
 3. rozdělení stravy na menší kousky za používání alespoň lžice,
 4. míchání, lití tekutin,
 5. uchopení nádoby s nápojem,
 6. spolehlivé a bezpečné přenesení nápoje, lahve, šálku nebo jiné nádoby;
- u osob do 3 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

c) přijímání stravy, dodržování pitného režimu:

1. přenesení stravy k ústům alespoň lžící,
2. přenesení nápoje k ústům,
3. konzumace stravy a nápojů obvyklým způsobem;

d) mytí těla:

1. umytí rukou, obličeje,
 2. utírání se;
- u osob do 3 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

e) koupání nebo sprchování:

1. provedení celkové hygieny, včetně vlasů,
 2. péče o pokožku;
- u osob do 6 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

f) péče o ústa, vlasy, nehty, holení:

1. čištění zubů nebo zubní protézy,
 2. česání vlasů,
 3. čištění nehtů, stříhání nebo opilování nehtů,
 4. holení;
- u osob do 3 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;
- u osob do 7 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při činnostech uvedených v bodech 2 až 4;
- u osob do 15 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při činnostech uvedených v bodě 4;

g) výkon fyziologické potřeby včetně hygieny:

1. regulace vyprazdňování moče a stolice,
2. zaujetí vhodné polohy při výkonu fyziologické potřeby,
3. manipulace s oděvem před a po vyprazdňování,
4. očista po provedení fyziologické potřeby,
5. vyhledání WC;

- u osob do 3 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

h) vstávání z lůžka, uléhání, změna poloh:

1. změna polohy těla z polohy v leže do polohy v sedě nebo ve stoji a opačně, popřípadě s přidržováním nebo s oporou,
2. změna polohy ze sedu a do sedu,
3. změna polohy z boku na bok;

i) sezení, schopnost vydržet v poloze v sedě:

1. schopnost vydržet v poloze v sedě po dobu alespoň 30 minut,
2. udržování polohy těla v požadované poloze při delším sezení;

j) stání, schopnost vydržet stát:

1. stání, popřípadě s přidržováním nebo s oporou o *kompensační pomůcku*,
2. setrvání ve stoji, popřípadě s přidržováním nebo s oporou po dobu alespoň 10 minut;

u osob do 2 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při činnosti uvedené v bodě 2;

k) přemísťování předmětů denní potřeby:

1. vykonávání koordinovaných činností při manipulaci s předměty,
2. rozlišení předmětů,
3. uchopení předmětu rukou nebo oběma rukama,
4. zdvihnutí předmětu ze stolu, ze země,
5. přenášení předmětu z jednoho místa na druhé,
6. vyhledání a rozeznání předmětů;

u osob do 2 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při činnostech uvedených v bodech 1, 2 a 4 až 6;

l) chůze po rovině:

1. chůze, popřípadě s použitím *kompensačních pomůcek* krok za krokem,
2. chůze v bytě,
3. chůze v bezprostředním okolí bydliště,
4. udržení požadovaného směru chůze,
5. chůze okolo překážek;

u osob do 2 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

m) chůze po schodech nahoru a dolů:

chůze po stupních směrem nahoru a dolů, popřípadě s použitím opory o horní končetiny nebo *kompensační pomůcky*;

u osob do 2 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

n) výběr oblečení, rozpoznání jeho správného vrstvení:

1. výběr oblečení odpovídajícího situaci, prostředí a klimatickým podmínkám,
 2. rozeznání jednotlivých částí oblečení,
 3. vrstvení oblečení ve správném pořadí;
- u osob do 6 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

o) oblékání, svlékání, obouvání, zouvání:

1. oblékání spodního a vrchního oděvu na různé části těla,
2. obutí vhodné obuvi,

3. svlékání oděvu z horní a dolní části těla,

4. zouvání;

u osob do 3 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

p) orientace v přirozeném prostředí:

1. orientování se v prostoru bytu, popřípadě i s použitím *kompensační pomůcky*,

2. orientování se v okolí domu, školy nebo školského zařízení, popřípadě i s použitím *kompensační pomůcky*,

3. poznávání blízkých osob,

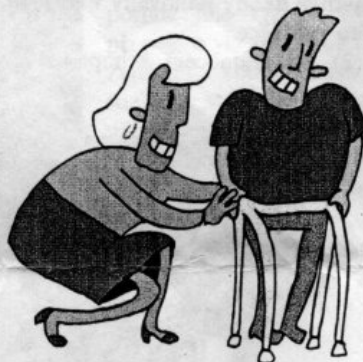
4. opuštění bytu nebo zařízení, ve kterém je osoba ubytována,

5. opětovný návrat do bytu nebo do zařízení, ve kterém je osoba ubytována,

6. rozlišování zvuků a jejich směru;

u osob do 2 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při činnostech uvedených v bodech 1, 2, 4 a 5;

u osob do 7 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při činnostech uvedených v bodech 2, 4 a 5;

q) provedení si jednoduchého ošetření:

1. ošetření kůže,
2. výměna jednoduché pomůcky nebo zdravotnického prostředku,
3. přiložení ortézy nebo protézy,
4. dodržování diety,
5. provádění cvičení,
6. měření tělesné teploty,
7. vyhledání nebo přivolání pomoci;

u osob do 7 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

r) dodržování léčebného režimu:

1. dodržování pokynů ošetřujícího lékaře,
2. příprava léků, rozpoznání správného léku,
3. pravidelné užívání léků,
4. aplikace podkožních injekcí,
5. provádění inhalací, převazů,
6. rehabilitace;

u osob do 7 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

II. Úkony soběstačnosti

a) komunikace slovní, písemná, neverbální:

1. přijímání a vytváření smysluplných mluvených zpráv a srozumitelné řeči s

použitím *kompensačních pomůcek*, například naslouchadel,

2. přijímání a vytváření smysluplných písemných zpráv, popřípadě s použitím *kompensační pomůcky*, například brýlí,

3. pochopení významu a obsahu přijímaných a sdělovaných zpráv a informací,

4. komunikace prostřednictvím gest a zvuků;

u osob do 2 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při činnostech uvedených v bodech 1 až 3;

u osob do 8 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při činnostech uvedených v bodě 2;

b) orientace vůči jiným fyzickým osobám, v čase a mimo přirozené prostředí:

1. rozlišování známých osob a cizích osob,

2. znalost hodin,

3. rozlišení denní doby,

4. orientování se v místě bydliště, prostředí školy nebo zaměstnání,

5. zvládání pouličního provozu,

6. dosažení cíle své cesty,

7. rozlišení zvuků mimo přirozené prostředí;

u osob do 3 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

u osob do 7 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při činnostech uvedených v bodech 2 a 4 až 6;

c) nakládání s penězi nebo jinými cenostmi:

1. znalost hodnoty peněz,

2. rozpoznání hodnoty jednotlivých bankovek a mincí,

3. rozlišení hodnoty věcí;

u osob do 7 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

d) obstarávání osobních záležitostí:

1. styk a jednání se školou, zájmovými organizacemi,

2. jednání se zaměstnavatelem, orgány veřejné moci, zdravotnickými zařízeními, bankou,

3. obstarání si služeb,

4. rozlišení a vyplnění dokumentů a tiskopisů;

u osob do 7 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

u osob do 15 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při činnostech uvedených v bodech 2 až 4;

e) uspořádání času, plánování života:

1. dodržování denního a nočního režimu,

2. plánování a uspořádání osobních aktivit během dne a během týdne,

3. rozdělení času na pracovní a domácí aktivity a na volný čas,

4. využití času podle potřeb a zájmů;

u osob do 3 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;
u osob do 7 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při činnostech uvedených v bodech 2 a 3;

f) zapojení se do sociálních aktivit odpovídajících věku:

1. předškolní vzdělávání a výchova, školní vzdělávání a výchova, získávání nových dovedností,
2. mimopracovní aktivity podle zájmů a místních možností, zejména hry, sport, kultura, rekreace,
3. vstupování do vztahů a udržování vztahů s jinými osobami podle potřeb a zájmů;

u osob do 3 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

g) obstarávání si potravin a běžných předmětů (nakupování):

1. plánování nákupu,
2. vyhledání příslušného obchodu,
3. výběr zboží,
4. zaplacení nákupu,
5. přinesení běžného nákupu,
6. uložení nákupu;

u osob do 7 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

h) vaření, ohřívání jednoduchého jídla:

1. sestavení plánu jídla,
 2. očištění a nakrájení potřebných surovin,
 3. dávkování surovin a přísad,
 4. vlastní příprava jednoduchého teplého jídla s malým počtem surovin a přísad, na jehož úpravu jsou potřebné jednoduché postupy za použití spotřebiče;
- u osob do 15 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

i) mytí nádobí:

1. umytí a osušení nádobí,
 2. uložení použitého nádobí na vyhrazené místo;
- u osob do 10 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

j) běžný úklid v domácnosti:

mechanická nebo přístrojová suchá a mokrá očista povrchů, nábytku, podlahy v bytě;
u osob do 12 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

k) péče o prádlo:

1. třídění prádla na čisté a špinavé,
 2. skládání prádla,
 3. ukládání prádla na vyhrazené místo,
 4. drobné opravy prádla, například přišítí knoflíku;
- u osob do 10 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

l) přepírání drobného prádla:

1. rozlišení jednotlivých druhů prádla,
 2. praní drobného prádla v ruce,
 3. sušení prádla;
- u osob do 10 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

m) péče o lůžko:

1. ustlání, rozestlání lůžka,

2. výměna lůžkovin;
u osob do 7 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;
u osob do 15 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při činnosti uvedené v bodě 2;

n) obsluha běžných domácích spotřebičů:

1. zapnutí, vypnutí běžných domácích spotřebičů, například rozhlasu, televize, ledničky, varné konvice, mikrovlnné trouby,
2. telefonování;

u osob do 7 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

o) manipulace s kohouty a vypínači:

1. ovládání manipulace s kohouty a vypínači,
2. rozlišení kohoutů a vypínačů,
3. ruční ovládání vodovodních kohoutů a elektrických vypínačů;

u osob do 7 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

p) manipulace se zámky, otevírání, zavírání oken a dveří:

1. zamykání a odemykání dveří,
2. ovládání klik, otevíracích a zavíracích mechanismů u oken;

u osob do 7 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

q) udržování pořádku v domácnosti, nakládání s odpady:

1. udržování vybavení domácnosti v čistotě,
 2. třídění odpadů,
 3. vynášení odpadů na vyhrazené místo;
- u osob do 7 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu;

r) další jednoduché úkony spojené s chodem a udržováním domácnosti:

1. obsluha topení,
2. praní prádla,
3. žehlení prádla;

u osob do 15 let věku se nepřihlíží k potřebě pomoci a dohledu při úkonu.

Zpracoval: Petr Dzido

Po rekonstrukci v DPS čtyři bezbariérové byty

Největší investiční akcí hrazenou letos z prostředků městského obvodu Moravská Ostrava a Přívoz je rekonstrukce domů s pečovatelskou službou na Gajdošově ulici. Celkem přijde na 70 milionů korun.

Před zahájením stavby bylo dohodnuto, že vzhledem k nemožnosti zajistit náhradní ubytování pro všechny uživatele bytu, bude stavba probíhat po etapách, a to vždy po dvou patrech. První etapa byla zahájena 13. 10. 2006 a dokončena 15. 1. 2007. Vzhledem ke zkušenostem z první etapy, kdy výstavba po částech za provozu výrazně zhoršuje podmínky pro bydlení v okolních bytech a zároveň prodlužuje dobu oprav, požádalo vedení našeho obvodu ubytované seniory o to, aby se dočasně přestěhovali do hotelu Vista. Stěhování jak tam, tak zpět, je v plné výši hrazeno z prostředků obvodu a vyžádá si částku 2,7 milionu korun.

Značný důraz se při rekonstrukci klade na zajištění aktivní i pasivní bezpečnosti. Na chodbách a schodišti jsou instalována madla, nový prostorový výtah, protipožární systém a nový informační systém, který zahrnuje jak komunikátory klient-sestra, tak i domácí telefon.

Komunikačně bude zajištěna i venkovní zahrada.

zdroj: Zpravodaj Moravské Ostravy a Přívozu CENTRUM 2/2007

red. úpr. (di)

Jedno patro domu s pečovatelskou službou je vyhrazeno tělesně postiženým, kteří zde mají k dispozici čtyři malometrážní byty. Na patře je i ošetřovna. Jednoho z obyvatel v únoru navštívil starosta ing. Miroslav Svozil.

foto: repro www.moap.cz/zpravodaj-centrum